

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

~~~~
VÄLKOMMEN
till förskolan

Välkommen till förskolan!

Förskolan blev obligatorisk från början av år 2015 enligt förändringar i lagen om grundläggande utbildning. Det betyder att året innan läroplikten inleds bör barnet delta i förskoleundervisning som varar ett år eller alternativt i annan verksamhet som uppfyller förskolans målsättning. Vårdnadshavaren bär ansvar för barnens deltagande.

Förskoleundervisningen är en del av barnets livslånga lärande och är betydelsefull med tanke på barnets välmående, självuppfattning, inlärningsmotivation och inlärningsfärdigheter. I förskoleundervisningen värdesätts varje barn och barnet får målinriktad vård och undervisning och fostran i en kamratgrupp så att barnets förutsättningar för växande och lärande främjas. För att den målinriktade verksamheten ska bära frukt är det viktigt att barnet trivs och deltar regelbundet i förskoleundervisningen.

Förskoleundervisning ordnas antingen i finskspråkiga eller i svenskspråkiga förskolegrupper, på Rasebo daghem ordnas språkberikande förskoleundervisning. Innehållet bestäms av de nationella läroplansgrunderna och den kommunala läroplanen. Förskoleundervisningen byggs upp på basen av samhällets grundvärderingar samt internationella avtal gällande barn, som FN:s konvention om barnets rättigheter. I förskolan ska alla visa varandra respekt, tolerans och förståelse. Som grund för detta ligger ett fungerande fostringssamarbete som innefattar delaktighet, samarbete, respekt, tillit och dialog.

Vi önskar Ert barn ett givande och inspirerande förskoleår!

Förskoleundervisning

Förskoleundervisning ges vid samtliga daghem, om ett tillräckligt antal förskolebarn anmäler sig (minst 7 barn). Vid behov kan även förskola med färre barn ordnas, i de fallen avgör helheten och avstånd till närmaste förskola.

Föräldrarna ansöker om förskoleplats för sitt barn till det daghem de själva önskar. Staden förbehåller sig rätten att enligt omdöme omfördela förskolebarnen utgående från platsantal och personalresurser.

Förskolan uppgår till ca 700 timmar/år. Dessa timmar är avgiftsfria medan eventuell övrig dagvård är avgiftsbelagd.

Varje daghem har fastslagna verksamhetstider för förskolan huvudsakligen, kl. 9.00–13.00 (4 h/d), tiderna anpassas enligt skolans verksamhetstider. Förskolan följer skolans verksamhetsdagar med t.ex. jullov, sportlov och sommarlov.

Förskolornas arbetstider verksamhetsperioden 2019 – 2020:

Höstterminen: måndag 12.8.2019 – fredag 20.12.2019

Höstlov: torsdag 17.10.2019 – fredag 18.10.2019

Jullov: lördag 21.12.2019 – tisdag 7.1.2020

Vårterminen: onsdag 8.1.2020 – lördag 30.5.2020

Sportlov: måndag 17.2.2020 – söndag 23.2.2020

Påsk: fredag 10.4.2020 – måndag 13.4.2020

Vårterminen avslutas fredagen den 29.5.2020.

Plats inom småbarnspedagogik

Den småbarnspedagogik som hör samman med förskoleundervisningen erbjuds i samma enhet där barnet deltar i förskoleundervisning.

För barn som förutom förskoleundervisningen har en plats i småbarnspedagogiken debiteras klientavgift för den tid som dagligen överskrider förskoleundervisningen, samt under förskoleundervisningens lovtider (jullov, sportlov och sommarlov före och efter förskoleåret).

Ifall barnet inte har plats i småbarnspedagogiken, eller om platsen sägs upp, bör familjen ansöka om småbarnspedagogik enligt de i lagen bestämda tidpunkterna.

Förlängd läroplikt

Om ett barn har ett sådant handikapp eller en sjukdom som innebär att de mål för inläring som uppställts för den grundläggande utbildningen inte kan nås under nio år, kan beslut om förlängd läroplikt fattas för barnet.

Beslutet om förlängd läroplikt fattas innan läroplikten uppkommer. I Raseborgs stad fattas beslutet av undervisningschefen.

Den förlängda läroplikten ska utnyttjas före det att barnet inleder skolgången. Den kan ordnas på följande alternativa sätt:

- barnet börjar i frivillig förskoleundervisning det år då barnet fyller fem (5) år, fortsätter ett år till inom ramen för läroplikten i förskolan och inleder därefter årskurs 1.
- barnet inleder den förlängda läropliktsenliga förskoleundervisningen det år då barnet fyller sex (6) år och inleder därefter årskurs 1.
- barnet inleder den förlängda läropliktsenliga förskoleundervisningen det år barnet fyller sex (6) år och deltar i förskolan i två år och inleder årskurs 1 ett år senare då barnet fyller åtta (8) år. Ett separat beslut om att inleda skolgången ett år senare ska då fattas.

Det är särskilt viktigt att uppmärksamma samarbetet och informationsgången mellan förskola och skola då det gäller barn med förlängd läroplikt.

Frånvaro

Förskolebarn bör delta i förskoleundervisningen, såvida barnet inte på grund av särskilda skäl tillfälligt har blivit befriad från den.

Vårdnadshavarna meddelar om planerad frånvaro via Wilma. Frånvaro på grund av sjukdom meddelas genom att ringa till daghemmet.

Samarbete mellan hem och förskola

Hemmet och familjen är för barnet det viktigaste i livet. Föräldrarna har det primära ansvaret för barnets välfärd och fostran. Förskolans personal stöder hemmen i deras fostringsarbete i samarbete med föräldrarna.

Föräldrarna och personalen inom förskolan diskuterar och skapar en gemensam uppfostringspraxis, som främjar barnets växande, utveckling och inläring. Detta kallas fostringssamarbete.

Fostringsarbete utgår från barnets behov och kombinerar kunskaperna och erfarenheterna hos två för barnet viktiga aktörer. Gemensamma samtal påverkar planeringen, genomförandet och utvärderingen av verksamheten.

Föräldrarna kan alltid när de vill diskutera frågor som gäller deras barn med personalen. För detta ordnas också ett särskilt möte, där föräldrarna och personalen tillsammans gör upp barnets plan för förskoleundervisningen.

Då diskuterar man bland annat barnets vardag och lek samt vad barnet är intresserat av. I planen kommer man också överens om hur barnets välfärd och inläring kan stödas.

Vårdnadshavarna erbjuds möjlighet att bekanta sig med och påverka förverkligandet av förskoleundervisningen genom daglig växelverkan, personliga diskussioner och föräldramöten. En gång i året utvärderas verksamheten via en enkät. På basen av resultaten utvecklas verksamheten.

Förskoletransport

För barn inom förskoleundervisningen ordnas skjuts från hemmet till närförskolan och från förskolan till hemmet ifall resan är tre (3) km eller mer.

Ifall barnet är inom småbarnspedagogik före eller efter förskolan och förskoleundervisning inte ges på samma ställe, ordnas skjuts också mellan daghemmet och förskolan.

Man anhåller om förskoleskjuts med en för ändamålet avsedd blankett. Chefen för småbarnspedagogik beslutar om skjutsrätt. Rätten till förskoleskjuts följer skolans arbets- och lovtider.

Läroplan

Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2011 är en del av styrsystemet för den undervisning som ges i förskolorna. Utbildningsstyrelsen fastställer grunderna för läroplanen att gälla i alla landets förskolor. Grunderna har en central roll när det gäller att uppnå de gemensamma nationella kunskapsmålen och att skapa utgångspunkter och riktlinjer för det dagliga förskolearbetet.

Raseborgs stad ansvarar för sin del för uppgörandet av en lokal läroplan som har tagits i bruk 1.8.2016. Läroplanen finns att läsa på stadens hemsidor.

Förskoleundervisningens mål

Förskoleverksamheten planeras utgående från barnet och dess uppdrag är att stärka barnets positiva självbild och uppfattning om sig själv som lärande individ.

I förskoleundervisningen stöder man barnets uppväxt till samhällsmedlem och barnet handleds att fungera i växelverkan med jämnåriga. Barnet ges barnen tillfälle att kommunicera på olika sätt och att stärka sina sociala färdigheter. Barnet lär sig reflektera kring rätt och fel, lär sig goda seder och mognar till att acceptera olikheter bland människor.

I förskoleundervisningen följer man upp barnets fysiska, psykiska, sociala, kognitiva och emotionella utveckling. Genom en fungerande växelverkan och mångsidiga inlärningsmöjligheter berikas barnens erfarenhetsvärld.

Barnens självkänsla stärks och de garanteras jämlika inlärningsmöjligheter. Lärande genom lek har en central roll.

Utgångspunkten för planeringen av förskoleundervisningen är vårdnadshavares primära rätt till och ansvar för sitt barns fostran. Endast med stöd av vårdnadshavarna är det möjligt att förstå och beakta barnets levnadsförhållanden som helhet.

Vid planeringen av förskoleundervisningen för varje enskilt barn beaktar vi vårdnadshavarnas fostringsyn med utgångspunkt från de erfarenheter vårdnadshavaren har från egen barndom, värderingar och andra erfarenheter samt kännedom om det egna barnet och förståelse för barnets unika karaktär.

I förskoleundervisningen kartlägger man barnets egna intressen och arbetssätt, starka sidor och inlärningsutmaningar tillsammans med barnets föräldrar.

För varje barn uppgörs en plan för förskoleundervisningen under hösten. Planen utvärderas på våren inför skolstarten.

Stör för växande och lärande i förskolan

Grunden för såväl förskoleundervisningen som småbarnsfostran är att stöda en så trygg och helhetsbaserad utveckling för barnet som möjligt. Varje barn i förskoleundervisning har rätt till undervisning med god kvalitet, till handledning samt rätt till tillräckligt stöd för växande och lärande under alla förskolans arbetsdagar genast när behovet uppstår.

Arbetet med barnet och familjen har ofta påbörjats redan före förskoleåret och därför är det betydelsefullt med kontinuitet även i förskolan. Förskoleläraren strävar efter att i ett så tidigt skede som möjligt observera och känna igen risker och hinder för barnets inläring. Utgångspunkten för anordnandet av stöd är barnets och gruppens styrkor.

Avsikten med stödet i förskolan är att förebygga inläringssvårigheter. Barnet ska ha möjlighet att under förskolan få stöd och handledning med problem som gäller speciellt inläringen. När behovet av stöd utreds redan under förskolan underlättar det barnets övergång till den grundläggande utbildningen. Barnets behov av stöd utvärderas i samarbete med vårdnadshavarna och vid behov även mångprofessionellt för att förebygga problemen samt hindra problemen från att bli djupare.

Stödet för uppväxten, den sociala utvecklingen och lärandet innebär att barnets individuella behov beaktas så bra som möjligt. I ordnandet av förskoleundervisningen kan olika lösningar i den pedagogiska miljön, arbetssätt och inlärningskulturen användas. I förskolan används även olika former av stöd som tillämpas enligt behov.

I planeringen av stödet beaktas det att barnets behov av stöd kan vara kortvarigt eller mera fortlöpande, att behov av stöd kan finnas på alla nivåer eller variera från delområde till delområde, och att behovet kan variera även under barnets utveckling.

Nivåerna för stöd i förskolan är **allmänt stöd**, **intensifierat stöd** och **särskilt stöd**, liksom inom den grundläggande utbildningen.

Det allmänna stödet i förskolan

Målsättningen för det allmänna stödet i förskolan är att erbjuda varje barn utmaningar och handledning som främjar barnens sociala utveckling och inläring kontinuerligt. Det är förskoleläraren som har ansvaret för att varje enskilt barn får det stöd och den uppmuntran som krävs för en god utveckling i växandet och lärandet.

Genom att hjälpa barnen att upptäcka sina starka sidor och resurser ger man förutsättningar för lärande, en positiv jaguppfattning och arbetsglädje.

Det allmänna stödet i förskolan ges inom ramen för den dagliga verksamheten där man följer grunderna för förskolans läroplan samt den plan för barnets lärande i förskola som görs upp för varje barn. Förskolläraren ansvarar för uppgörande av planen.

Det allmänna stödet kan förverkligas genom differentiering av undervisningen, t.ex. via smågruppsverksamhet, samarbete mellan lärarna, flexibla grupparrangemang och om så krävs kan även specialläraren eller skolgångsbiträde användas innan man övergår till intensifierat stöd. Förskolläraren samarbetar också med barnets vårdnadshavare och sakkunniga.

Barn med ett annat modersmål än svenska eller finska uppmärksammas särskilt inom det allmänna stödet.

Det intensifierade stödet i förskolan

Om det allmänna stödet inte är tillräckligt kan barnet överföras till ett intensifierat stöd. Överföringen görs på basen av en pedagogisk bedömning av barnet. Initiativtagare till överföringen kan vara förskolläraren och/eller föräldrarna.

Den pedagogiska bedömningen görs av förskolläraren, vid behov tillsammans med specialläraren inom småbarnspedagogik och andra sakkunniga

Det intensifierade stödet är ett mångsidigt och regelbundet stöd för inläring, uppväxt och utveckling. Intensifierat stöd ges när det allmänna stödet inte är tillräckligt.

Det intensifierade stödet planeras för det enskilda barnet som en helhet. Intensifierat stöd är mera omfattande och fortgår längre än det allmänna stödet. Innan intensifierat stöd kan ges ska förskolläraren göra en pedagogisk bedömning.

En plan för barnets sociala utveckling och lärande görs av förskoleläraren i samråd med vårdnadshavaren.

Vid behov kan förskoleläraren konsultera expertis på olika specialområden som t.ex. skolpsykolog, hälsovårdare, läkare, talterapeut, socialarbetare m.fl. Man strävar till att ge det intensifierade stödet i barnets egen förskolegrupp och stödtjänsterna ska ordnas så att barnet kan så fullödigt som möjligt delta i sin grupps verksamhet. Målsättningen är en habiliterande vardag för barnet.

Det särskilda stödet i förskolan

Ett barns förutsättningar till inläring kan ha försvagats på grund av t.ex. handikapp, sjukdom eller på grund av riskfaktorer i uppväxtmiljön. I det särskilda stödet ingår alla stödformer som finns i det allmänna stödet och det intensifierade stödet.

Det särskilda stödet ges antingen inom ramen för den allmänna eller förlängda läroplikten. Det särskilda stödet planeras i regel att gälla en längre tid än förskoleåret. Det särskilda stödet kan inledas redan före förskoleåret och då planeras förlängd läroplikt för barnet. I dessa fall är samarbetet med rådgivningen och småbarnspedagogiken speciellt viktig.

I många fall fortsätter det behov av särskilt stöd som framkommit i förskolan även i skolan, men ifall det visar sig att behov av särskilt stöd inte mera finns, fattas det ett beslut om att det särskilda stödet upphör och stödformen byts till intensifierat stöd.

Innan ett beslut om särskilt stöd görs ska en pedagogisk utredning göras. Den pedagogiska utredningen görs av specialläraren inom småbarnspedagogik och förskolläraren, samt vid behov på utlåtanden av sakkunniga.

Utlåtandena kan vara utfärdade av psykologisk eller medicinsk expertis. Chefen för småbarnspedagogik gör förvaltningsbeslut om särskilt stöd.

Specialdagvård

Raseborgs stad har 5 ambulerande specialbarträdgårdslärare som arbetar med såväl enskilda barn som med barnens vårdnadshavare. De ger också konsultation i ärenden som gäller specialdagvård.

Mångkulturell småbarnspedagogik (S2-undervisning)

Inom småbarnspedagogiken stöder vi barnets inläring av svenska språket och att växa upp i två kulturer.

Inläringen av svenska som andra språk (S-2) är en del av småbarnspedagogiken. Den är målinriktad och funktionell.

S2-lärare inom småbarnspedagogik handleder och konsulterar personalen i ärenden angående S2-undervisningen samt deltar i undervisningen.

Elevvård

Med elevvård avses främjande och upprätthållande av barnets goda inläring, goda fysiska och psykiska hälsa och sociala välbefinnande samt verksamhet som ökar förutsättningarna för dessa. Målet är att skapa en frisk och trygg inlärnings- och uppväxtmiljö, skydda den mentala hälsan och främja förskolans välbefinnande.

Elevvården i förskolan hör till alla som arbetar i förskoleenheten samt till de myndigheter som ansvarar för elevvårdstjänster. Elevvården förverkligas i samarbete med vårdnadshavaren och barnet. Elevvården i förskolan innebär både kollektivt och individuellt stöd. Elevvårdens uppgift är att stärka den verksamhetskultur som främjar gemenskap. Elevvårdens uppgift är främjandet av en kultur av positiv växelverkan och gemensam omsorg och ingripandet i problem vid behov. Elevvården följer med, utvecklar och utvärderar välmåendet i hela förskolegemenskapen och sörjer för att de behov barnet har för växande, utveckling och hälsa tillgodoses i förskolans vardag.

Raseborgs stads elevvårdsteam är en styrgrupp som ansvarar för planerandet, utvecklandet och handledandet av elevvårdens i stadens förskolor.

I varje förskola finns en egen elevvårdsgrupp som leder och ansvarar för den gemensamma elevvården.

Med individuell elevhälsa menas rådgivningstjänster och psykolog- och kuratorstjänster.

Utvärdering

Förskoleundervisningen grundar sig på integrering av undervisningen. I förskoleundervisningen ingår inga läroämnen, däremot följande centrala ämnesområden: språk och interaktion, matematik, etik och livsåskådning, natur och miljö, hälsa, fysisk och motorisk utveckling samt konst och kultur.

Utvärderingen i förskolan fokuserar på barnens tillväxt- och inlärningsprocess. Utvärderingen sker kontinuerligt genom växelverkan mellan läraren och barnen. Vårdnadshavaren får regelbundet respons genom samtal. Efter avslutad förskoleundervisning får barnet ett intyg över deltagande som beskriver förskoleundervisningen.

Måltider

Barnet serveras en avgiftsfri varm måltid varje förskoledag. Måltiderna är planerade utgående från hälsoaspekter, men fyller också en viktig social funktion.

Förskolans personal har som uppgift att bidra till att utveckla barnens matvanor och bordsskick, samt att ge barnen insikter i kostens betydelse för hälsan.

Det är viktigt att kökets personal känner till om ett barn behöver specialdiet eller annat hänsynstagande i måltidssituationen. Eventuella stödåtgärder kan då planeras i samarbete med förskolans personal.

Hälso- och tandvård

För ett barn i förskoleundervisningen ordnas de individuella hälsoundersökningarna och den individuella hälsorådgivningen som rådgivningstjänster enligt folkhälsolagen.

Försäkringar

Staden har försäkrat alla barn för olycksfall. Försäkringarna ersätter utgifter för resor, undersökningar och vård inom offentliga sektorn till följd av ett olycksfall i förskolan eller på vägen mellan hemmet och förskolan. För närmare information kontakta daghemsföreståndaren.

Kontaktuppgifter

Raseborgs bildningskansli
Besöksadress: Raseborgsvägen 37, Ekenäs
Postadress: PB 58, 10611 RASEBORG

Bildningsdirektör Tina Nordman
Tfn. 019 289 2140
tina.nordman@raseborg.fi

Chef för småbarnspedagogik Charlotte Lindh
Tfn. 019 289 2150
charlotte.lindh@raseborg.fi

Dagvårdssekreterare Anne-Marie Brandtberg
Tfn. 019 289 2152
anne-marie.brandtberg@raseborg.fi

Kanslist Carola Jansson
Tfn. 019 289 2153
carola.jansson@raseborg.fi

Dagvårdsplanerare Kathrine Berg
Tfn. 019 289 2481
kathrine.berg@raseborg.fi

Dagvårdsplanerare Angela Sirén
Tfn. 019 289 2480
angela.siren@raseborg.fi